

Vavu – Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen perustason työssä (European Early Promotion Project)

Kasvun tuki -luokitus: Kohtalainen menetelmä

Intervention kohderyhmä:

Lapsiperheet

Intervention toteutus:

Yksilö/Perhe

Intervention tavoite:

Vavun tavoitteena on edistää vanhemman ja lapsen välistä myönteistä varhaista vuorovaikutusta. Vavulla tunnustetaan perheen voimavaroja ja etsitään ratkaisuja mahdollisiin ongelma-kohtiin.

Intervention kuvaus:

Vavu on lapsiperheille, erityisesti raskaana oleville ja vauvaperheille, suunnattu työmenetelmä. Vavun teoreettinen tausta on systeemiteoreettisessa ja kognitiivis-behavioraalissa ajattelussa ja psykososiaalisten riskitekijöiden varhaisen tunnistamisen tutkimustiedossa. Vavussa vauva- ja lapsiperheiden kanssa työtä tekevä terveysalan ammattilainen toteuttaa raskausaikana ja synnytyksen jälkeen haastattelun perheelle. Raskausajan haastattelu toteutetaan raskauden viimeisen kolmanneksen aikana ja synnytyksen jälkeinen haastattelu noin 4–8 viikkoa synnytyksestä. Haastatteluilla tuetaan varhaista vuorovaikutusta, kartoitetaan tuen tarpeita ja otetaan puheeksi mahdollisia perhetilanteeseen liittyviä huolia. Haastatteluissa käytetään apuna Vavu-haastattelulomakkeita. Haastattelut pyritään järjestämään kotikäyntinä. Vavu toimii työkaluna kasvatus-, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille puheeksi ottoon, lapsen kehityksen ja varhaisen vuorovaikutuksen läpikäymiseen vanhempien kanssa.

Intervention saatavuus Suomessa:

Vavu-menetelmäkoulutus on suunnattu vauva- ja lapsiperheiden parissa työtä tekeville kasvatus-, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Koulutus on kahden vuoden mittainen ja koulutuksessa käytetään omaa materiaalia. Suomessa koulutusta tarjoaa ammattikorkeakoulu ja Vavu-kouluttajat. Vavu on kehitetty osana eurooppalaista European Early Promotion (EEPP) -tutkimushanketta. Suomessa Vavun kehityksestä ja tutkimuksesta on vastannut sosiaali- ja terveysministeriö ja Stakes (nyk. THL). Vavu on Suomessa käytössä kasvatus-, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla, erityisesti neuvoloissa.

Intervention tutkimus- ja vaikuttavuusnäyttö:

Vavusta on toteutettu kvantitatiivinen ei-satunnaistettu ryhmävertailuun perustuva vaikuttavuustutkimus Tampereen yliopistossa osana EEPP-tutkimushanketta. Tutkimushankkeessa kehitettyjen työmenetelmien arvioinnissa todettiin, että Suomen osalta Vavun interventioryhmään osallistuneiden lasten fyysinen terveys oli vertailuryhmään osallistuneita lapsia parempi. Interventioryhmään osallistuneiden äitien lievä masennus oli vähäisempää kuin vertailuryhmässä ja havainnointi vuorovaikutus äidin ja lapsen välillä parempaa verrattuna äiteihin, jotka osallistuivat tavanomaiseen neuvolaseurantaan. Tutkimuksessa oli pienet efektikoot. (Davis ym. 2005). Kahden vuoden seurannassa lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen osalta ei havaittu eroja interventio- ja vertailuryhmän välillä (Puura ym. 2005). Interventiolla on kohtalaista tutkimusperustaista vaikuttavuusnäyttöä.

Kirjallisuus:

Davis, H., Dusoir, T., Papadopoulou, K., Dimitrakaki, C., Cox, A., Ispanovic-Radojkovic, V., Puura K., Vizacou, S., Paradisiotou, A., Rudic, N., Chisgolm, B., Leontiou, F., Mäntymaa, M., Radosavljev, J., Riga, E., Day, C. &

Tamminen, T. (2005). Child and family outcomes of the European early promotion project. *International Journal of Mental Health Promotion*, 7, 63–81.

Puura, K., Davis, H., Mäntymaa, M., Tamminen, T., Roberts, R., Dragonas, T., Papadopoulou, K., Dimitrakaki, C., Paradisiotou, A., Vizacou, S., Leontiou, F., Rudic, N., Miladinovic, T. & Radojkovic, A. (2005). The outcome of the European early promotion project: Mother-child interaction. *International Journal of Mental Health Promotion*, 7, 82–94.